

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/356/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1315225010
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Chalupka
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1315225010.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Chalupku a členov senátu JUDr. Juraja Považana a JUDr. Janky Richterovej vo veci žalobcu: L. L. P., nar. XX.X.XXXX, bytom: Š.Z. X, M., proti žalovaným 1/ M. F. F.E..D., C.D.: XXXXXXXX, so sídlom: F. XX, O. Y., v zast.: Pacalaj, Palla a partneri, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom: Námestie SNP 3, Trnava, 2/ P. F.E..D., C.: XX XXX XXX, so sídlom Z.: XXXX/XX, V., v zast.: ELBA, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom: Čachtická 13, Bratislava, o zaplatenie 176,22 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III, č.k. 12C/726/2015-96 zo 25.01.2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovaným 1/ a 2/ trovy konania, pričom o výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie, po právoplatnosti rozhodnutia.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil podľa § 60, § 135 C.s.p. a vecne tým, že Žalobca sa žalobou doručeniu tun. súdu dňa 31.12.2015 domáhal, aby súd zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade na zaplatenie sumy 176,22 Eur s prísl., ako i náhrady trov konania.

3. Súd prvej inštancie vo veci nariadil pojednávanie, vypočul strany sporu, oboznámil sa s predloženými listinnými dôkazmi, G. Č.. XXXX, ZOD zo dňa 5. 6. 2015, odstúpením od ZOD zo dňa 03.10.2015, výzvami na odstránenie zasklenia, mailovou komunikáciou, ako i ostatným obsahom spisu a zistil nasledovné :

4. Z G. Č.. XXXX súd zistil, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti, rodinného domu v Bratislave, na Y. H.. X, zapísaný na G. Č.. XXXX, v k.ú. E., v podiele 99/100, spolu so svojou manželkou, U.. R.. P., a táto v podiele 1/100. Dňa 05.06.2015 U.. R. P. uzatvorila so žalovaným v 2. rade Zmluvu o dielo na výstavbu ZZ. Dňa 03.10.2015 U.. R. P. od zmluvy od dielo o výstavbe ZZ zo dňa 05.06.2015, odstúpila. Právny zástupca žalovaného v 2. rade pred súdom uviedol, že medzi ním a žalobcom aktuálne prebieha súdny spor pred Okresným súdom Košice okolie, predmetom ktorej je vymáhanie pohľadávky, týkajúcej sa odstúpenia od spornej ZOD zo dňa 05.06.2015, pričom manželka žalobcu, U.. R. P., postúpila neskôr na žalobcu pohľadávku, týkajúcu sa vybudovania ZZ. Súd vyzval strany sporu, aby sa z dôvodu hospodárnosti, vyjadrili k otázke vecnej legitímácie v spore.

5. Žalobca k otázke vecnej legitímácie uviedol, že je podielový spoluvlastník nehnuteľností, ktorých sa spor týka a preto si uplatňuje iba alikvotnú časť finančnej pohľadávky, ktorá sa odvíja od jeho podielu na nehnuteľnosti. S U.. R. P. sú manželia, majú zrušené a vyporiadané BSM.

6. Právny zástupca žalovaného v 2. rade pred súdom k otázke vecnej legitímácie uviedol, že jeho klient mal uzavretú ZOD na dodávku ZZ, s objednávateľom : U.. R. P., na základe ktorej bol dodávateľom skiel, ktoré sú predmetom sporu, z dôvodu ich uskladnenia na pozemku aj žalobcu. Medzičasom jeho klient tiež odstúpil od spornej ZOD, podaním zo dňa 10.2.2016, hoci od ZOD dňa 03.10.2015, odstúpila aj U.. R. P., pretože jej odstúpenie od ZOD neakceptovali. Podľa nich bolo jej odstúpenie od zmluvy v rozpore so zákonom a preto je neplatné. Oni čakajú na výsledok sporu na Okresnom súde Košice a okolie. Necítia sa byť za danej situácie zodpovední za skladovanie skla, vyrobeného na mieru a dodaného na stavbu, ktorú im nebolo umožnené dokončiť. Keďže ide o na mieru vyrobené sklo, toto im nepatrí, ale patrí jeho objednávateľovi, teda U.. P.. Vzhľadom k tomu, že žalobca a U.. P. sú spoluvlastníkmi spornej nehnuteľnosti, domnieva sa, že stranou ZOD o dielo, v pozícii objednávateľa je aj žalobca, ktorý odsúhlasil objednanie tohto diela. Počas zhotovenia diela vystupoval ako objednávateľ a ako objednávateľ ak koná. Pretože sa domnieva, že žalobca je stranou ZOD, z toho vyplýva, že teda skladuje svoje sklo.

7. Vecnou legitímáciou rozumieme stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého účastník je subjektom práva alebo povinnosti, ktorá je predmetom konania. Nedostatok vecnej legitímácie znamená, že niekto, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotného oprávnenia alebo o ktorom navrhovateľ tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, nie je nositeľom hmotného oprávnenia alebo povinnosti, o ktoré v konaní ide. Ide o otázku vecnej - aktívnej alebo pasívnej legitímácie. Ak niekto v konaní nie je aktívne alebo pasívne legitimovaný, nie je možné voči nemu rozhodnúť v konaní inak, než tak, že sa návrh na začatie konania zamietne. 16. Ak by teda súd poučil žalobcu o tom, že má ako ďalšieho žalobcu v spore označiť U.. R. P., ako ďalšiu podielovú spoluvlastníčku spornej nehnuteľnosti, poučil by ho o hmotnom práve, podobne, že žalovaný v 1. rade nie je pasívne legitimovaný, pretože nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v spore ide. V rámci ustálenej judikatúry, tiež podľa novej úpravy CSP bolo ustálené, že poučovacia povinnosť súdu je obmedzená na poučenie strán sporu o ich procesných právach a povinnostiach (o procesných úkonoch, ktoré môžu vykonať, ich dôsledkoch a procesnom postupe), pričom zo žiadnych ustanovení OSP, CSP nemožno vyvodiť povinnosť súdu poučiť žalobcu o tom, že žalovaný nie je v spore pasívne legitimovaný. Nebolo by to poučením o procesných právach a povinnostiach, ale poučením o hmotnom práve, ktoré súd nie je povinný ani oprávnený poskytnúť. Najvyšší súd ČR, ako aj Ústavný súd ČR zhodne uviedli, že otázka vecnej legitímácie účastníka konania je hmotnoprávnou otázkou.

8. Podobne podľa názoru Najvyššieho súdu SR: „V sporových konaniach, ktoré môžu začať iba na základe návrhu, nemožno za účastníka konania považovať toho, kto nebol žalobcom v žalobe označený ako žalovaný a to ani v prípade, že sa ho vec inak týka, pričom nesprávne určenie okruhu účastníkov v sporovom konaní nemôže súd odstrániť z úradnej povinnosti a nemôže o tomto nedostatku žalobcu poučiť podľa § 5 OSP, § 160 CSP.

9. Toto konanie je sporové, môže začať len na návrh a aj zmysle novej právnej úpravy civilného procesu, za strany takéhoto konania možno považovať len subjekty, ktoré žalobca označil ako žalovaných v žalobe. Procesnú zodpovednosť za označenie strán sporu v žalobe nesie žalobca, naviac je to osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ktorý sám zodpovedá za neúplné a nesprávne označenie vecne legitimovaných strán sporu.

10. Súd prvej inštancie z prednesov strán sporu zistil, že nie je splnená podmienka účasti všetkých subjektov právneho vzťahu, stranou sporu na strane žalobcu nie je totiž U.. R. P., ako podielová spoluvlastníčka sporného pozemku, zapísaného na G. Č.. XXXX, v podiele 1/100, pričom nárok žalobcu tiež v priamej súvislosti so ZOD zo dňa 05.06.2015, ktorú uzatvorila, ako stavebníčka a objednávateľka iba U.. R. P., ktorá od nej neskôr aj dňa 05.06.2015, odstúpila. Rozhodnutie vo veci je za danej situácie závislé od vyhodnotenia a posúdenia prejudiciálnej otázky, platnosti či neplatnosti odstúpenia od spornej ZOD, U.. R. P. zo dňa 03.10.2015 so žalovaným v 2. rade, pretože nárok žalobcu sa týka práva k nehnuteľnostiam, a tieto musia zásadne prebiehať za účasti všetkých vlastníkov zapísaných v katastri nehnuteľností. Otázka platnosti odstúpenia od spornej ZOD, ako vyplynulo na dnešnom pojednávaní, je zásadnou otázkou v prejednávanej veci a bez jej vyriešenia, avšak nie v tomto konaní, kdeže U.. P. nie je stranou sporu, nie je možné stanoviť, komu pochôdzne sklo v rozhodnom období patrí a či sa na pozemku žalobcu nachádza nedôvodne. Do vyriešenia tejto otázky, je žaloba podaná predčasne. Súd preto ďalšie dokazovanie z dôvodu nadbytočnosti a nehospodárnosti nevykonával a žalobu v tomto štádiu konania zamietol. Súd v danom prípade mal naviac i za to, že žalovaný v 1. rade nie je v spore

pasívne legitimovaný, nakoľko nie je v žiadnom právnom vzťahu, odvíjajúcom sa od hmotného práva, so žalobcom. Preto súd žalobu voči nemu pre nedostatok pasívnej legitimácie zamietol, pričom sa už ďalej nezaoberal predpokladmi bezdôvodného obohatenia, či zodpovednosti za škodu.

11. Súd prvej inštancie k takýmto vadám konania prihliadol z úradnej povinnosti.

12. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku a trovy konania priznal žalovaným v 1. a 2. rade ako úspešnej strane sporu podľa ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

13. Proti tomuto rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca, ktorý žiada odvolací súd, aby napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Svoje odvolanie žalobca odôvodnil podľa § 365 ods. 1 písm. h/, d/ C.s.p. Žalobca namieta, že žalobou si uplatnil hmotné právo na ochranu (spolu)vlastníckeho práva, ktoré mu legitímne svedčí. Žalobca ďalej uvádza, že uplatnené právo nemá akýkoľvek základ v záväzkovom vzťahu k žalovaným v I. a 2. rad nebol účastníkom ZoD, pričom s objednávateľkou diela (zimnej záhrady) má zrušené a vysporiadané BSM. Odvolateľ ďalej poukazuje na to, že písomné odstúpenie od totožnej ZoD (bod 13), čo však nebolo predmetom dokazovania, nakoľko súd ukončil z dôvodov hospodárnosti konania skôr, ako bolo možné k nemu pristúpiť. Žalobca poukazuje na rozhodnutie NS SR, sp. zn.3Cdo 192/2004. Odvolateľ v rámci svojho odvolania argumentuje, že ako (väčšinový) spoluvlastník nehnuteľnosti, vrátane garáže, má zákonné oprávnenia, s ktorými občiansky zákonník spája vlastnícke právo (§ 123 v spojení s § 137). V zmysle § 126 ods. 1 OZ vlastník, teda aj spoluvlastník) má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva zasahuje. Žalobca uvádza, že je vo využívaní garáže významne obmedzený tým, že ju nemôže reálne využívať v celom rozsahu z dôvodu, že sa v nej nachádzajú huteľné veci patriace, podľa jeho názoru tretím osobám. Žalobca poukazuje na rozhodnutia NS SR, sp. zn. 2Cdo/80/2002, R 54/1973, NS ČR, sp. zn. 33 Odo 85/2002, nález ÚS SR zo dňa 14.9.2011, 1. ÚS 361/2010-34.

14. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný 1/, ktorý má za to, že je potrebné rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaný 1/ má za to, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v potvrdenom rozsahu a vec správne právne posúdil. Dôvody na základe ktorých žalobca založil svoje odvolania žalovaný 1/ odmieta. Žalovaný 1/ uvádza, že žalobca v odvolaní zahľucuje súd nepodstatnou argumentáciou, neuvádza žiadne skutočnosti argumenty, ktoré by mali podstatný význam pre správne právne a skutkové posúdenie veci.

15. Podľa § 470 ods. 1 prechodných ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok platného a účinného od 1.7.2016 (ďalej len „C.s.p“) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

16. Odvolací súd, viazaný rozsahom (§ 379 C.s.p.) a odvolacími dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania, (§ 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je opodstatnené.

17. Po oboznámení sa so spisom súdu prvej inštancie, má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil postavenie žalobcu v danom konaní, keď nesprávne uviedol, že nie je splnená podmienka účasti všetkých subjektov právneho vzťahu stranou sporu na strane žalobcu nie je U.. P., ako podielová spoluvlastníčka rodinného domu v Bratislave na Y. H. X). Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že žalobca sa ako podielový spoluvlastník (v podieli 99/100) rodinného domu v Bratislave na Y. H. X, domáha žalobou zaplattenia 176,22 Eur s príslušenstvom od žalovaných 1/ a 2/ z titulu uskladnenia pochôdzneho skla v dvojgaráži uvedeného rodinného domu, ktoré má byť v predmetnom rodinnom dome uskladnené po medzi stranami spornom odstúpení od zmluvy o dielo objednávateľkou (zmluva o dielo uzavretá medzi objednávateľkou U.. P. so zhotoviteľom žalovaným 2/ dňa 05.06.2015). Vzhľadom k tomu, že je žalobca podielový spoluvlastník uvedeného rodinného domu, je z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci oprávnený rovnako ako ostatní spoluvlastníci spoločne a nerozdielne v súlade s § 139 ods. 1 Obč. zákonníka. Medzi podielovými spoluvlastníkmi v tomto prípade existuje solidarita ako účastníkov záväzkovo právnych vzťahov s tretími osobami ohľadom spoločnej veci. Vzhľadom na uvedené nie je možné sa stotožniť s názorom súdu prvej inštancie, že na strane žalobcu sa pre úspech v konaní musela ako subjekt nachádzať aj druhá podielová spoluvlastníčka

U.. P.D.. Žalobca ako podielový spoluvlastník sa môže domáhať pri spoločných záväzkoch ako veriteľ splnenia dlhu od dlžníka sám súdnou cestou a to aj bez účasti svojej manželky, ako druhého podielového spoluvlastníka.

18. Vzhľadom na uvedené, nie je možné žalobu žalobcu zamietnuť pre predčasnosť, nakoľko súd prvej inštancie je v konaní oprávnený skúmať platnosť odstúpenia U.. P. od predmetnej zmluvy o dielo. Súd prvej inštancie taktiež mohol konanie prerušiť v zmysle § 162 ods. 1 písm. a/ C.s.p. a počkať na rozhodnutie Okresného súdu Košice okolie, kde sa žalobca domáha zaplata pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia, voči žalovanému 2/, kde sa bude platnosť odstúpenia U.. P. od predmetnej zmluvy o dielo posudzovať.

Pretože súd prvej inštancie nesprávne právne vec posúdil, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil /§ 389 ods. 1 písm. c) C.s.p./ a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie /§ 391 ods. 1 C.s.p./ zachovávajúc podmienku dvojinstančnosti konania.

19. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní opätovne vec prejedná v súlade s právnym názorom a usmerneniami uvedenými v tomto rozhodnutí odvolacieho súdu, vysporiada sa so všetkými v konaní spornými rozhodujúcimi skutočnosťami a svoje rozhodnutie odôvodní.

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p., § 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťelom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).